

In memoriam Fred Bos 1944 – 2025

Rudi Zielman

Fred is, zoals meer van onze wat oudere leden, min of meer vanzelfsprekend vanuit de sjoc-groep van de NJN (Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie) in de BLWG 'doorgestroomd'. Voor onze BLWG zat hij in het bestuur als penningmeester in de periode 1981 – 1988, en later nog twee termijnen als excursieregelaar in 1992 – 1998. Hij heeft heel veel van de lezingendagen bezocht en had er altijd wel wat verhalen te vertellen.

Ook werd hij na de oprichting actief in de Plantensociologische Kring Nederland (PKN), zo organiseerde hij excursies rond Winterswijk en aangrenzend Westfalen maar vooral werd hij bekend door zijn PKN-weekenden in Govelin, bij de roggelelies op de akkers van de familie Bergmann, waar naast deze planten ook veel andere akkeronkruiden en mossen nog te vinden zijn. Fred haalde vol enthousiasme menigeen over een weekend te komen kijken naar die geweldige, op zo'n moment diep oranje akkers. Ook menige BLWG'er heeft er zijn ogen uitgekeken. Ik heb er van genoten maar, een tikje overdonderd, vergeten uitgebreid ook al die mossen goed aan te kijken...

Fred heeft tijdens zijn baan als onderwijzer in Winterswijk maar vooral ook daarna veel gereisd, Australië en de Galapagos-eilanden waren zo bestemmingen, de laatste zelfs enkele malen, of bijvoorbeeld IJsland. Over zijn reizen gaf hij enthousiast dialezingen voor allerlei groene verenigingen, altijd met een stevige natuurhistorische benadering. Ook heeft hij voor de KNNV reizen (mede-)georganiseerd, graag naar Groot-Brittannië, waar Wales een favoriete bestemming was. Maar ook andere Europese bestemmingen gingen hem goed af, hij stuurde dan vooraf informatie over landschap, geologie en planten, hetgeen zeer gewaardeerd werd. Fred is altijd met planten bezig geweest (bijvoorbeeld districtscoördinator voor FLORON in de Achterhoek), maar ook landschap en geologie hadden dus zijn belangstelling, wederom niet alleen in het Winterswijkse, zo hij deed ook mee aan activiteiten in het Drentse hunebedcentrum. Geboren in Gieten was hij trots op zijn Drentse roots. Rond Winterswijk heeft hij enkele keren een excursie voor de BLWG georganiseerd en later velen de beginselen van mossen bijgebracht, onder meer met werkavonden bij hem in 'de werkstee', de laatste jaren ook samen met Louis-Jan van den Berg. Je zou het allemaal kunnen vatten onder 'ruige natuur' en de Saksische contreien, denk ik.

Enkele publicaties die Fred karakteriseren staan hieronder vermeld, maar hij heeft heel veel meer geschreven, vooral om de roggelelie onder de aandacht te brengen. Overigens was 'roggelelie' een oude naam die Fred weer aan de vergetelheid ontrukkt heeft. Van de roggelelie heeft Fred een levenswerk gemaakt door veel oude groeiplaatsen langs te gaan en internationale contacten te leggen om deze te beschermen. In Govelin bij Hitzacker worden 'Lilientage' georganiseerd waarop de politici (ook uit de Landespolitik) worden genodigd en Fred kreeg er de geuzennaam 'Der Lilienpapst'. Voor al dit werk in Nederland, met name zijn geboortestreek in Oost-Drenthe, maar ook in het Wendland langs de Elbe, is Fred in 2018 benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Het oranje erin heeft hem deugd gedaan. Fred is gestorven in Govelin.

Enkele publicaties van Fred Bos

Bos, F. & F. Sollman, 1969. De najaarsexcursie 1968 in de omgeving van Leiden. *Buxbaumia* 22: 41 - 55.

Bos, F., 1986. De eendagsexkursie naar Winterswijk op 9 oktober 1982. *Buxbaumia* 19: 4 - 6

Bos, F. & H.J. During, 1986. De najaarsexcursie 1983 naar Winterswijk. *Buxbaumia* 19: 7 - 20

Bos, F., 1989. De Roggelelie [*Lilium bulbiferum* L. subsp. *croceum* (Chaix) Baker] nog steeds in Drenthe en Noordwest-Duitsland. *Gorteria* 15: 59 – 61.3

Bos, F., 1991. De Roggelelie, een aaibare plant. *Natura* 5: 107-109

Bos, F., 1993. *Lilium bulbiferum* subsp. *croceum* in the Netherlands and northern Germany. *Kew Magazine* 10(4): 190 – 197.

Zielman, H.R., E.J. Weeda & F. Bos, 1993. De najaarsexcursie 1992 in Noordoost Twente. *Buxbaumia* 32: 41-56.

Bos, F., 1998. De plantensociologische plaats van *Lilium bulbiferum* subsp. *croceum* in Noordwest-Europa. *Stratiotes* 16: 3-11.

Fred Bos in
Govelin, het
oranje BLWG-
loepkoordje
zichtbaar. Foto
Sylvia van
Leeuwen, juni
2023.

